

BASIN YANSIMALARI (ULUSAL)

Yayın Tarihi	Medya Adı	Döküman Başlığı	Sayfa	StxCm	Sayfa Adet	Medya Tiraj
2.01.2023	MİLLİYET	EREN AKA	8	425,7	1	121754
5.01.2023	DÜNYA	BURAK KÜNTAY	1	85,2	2	20000
7.01.2023	DÜNYA	BEŞİNCİ KADIN GİRİŞİMCİLERİ DESTEKLEME ZİRVESİ'NDE ÖDÜLLER DAĞITILDI	5	187,67	1	20000
8.01.2023	PARA	HEDEF: İLK 10	18	421,25	3	18887
11.01.2023	MİLLİYET CADDE	ATILAY KANDEMİR	2	58	1	121754
19.01.2023	DÜNYA	BURAK KÜNTAY	1	73,38	2	20000
26.01.2023	DÜNYA	BURAK KÜNTAY	1	123,51	2	20000
28.01.2023	MİLLİYET CADDE	GÜNDEM YARATİYOR	7	18,04	1	121754
29.01.2023	PARA	ENFLASYON TAHMİNİ DEĞİŞMEDİ	16	419,07	3	18887
30.01.2023	İKİNCİ YÜZYIL	SEÇİM SONRASI EKONOMİ NASIL OLACAK	1	504,55	2	10000

BASIN YANSIMALARI (YEREL-BÖLGESEL)

Yayın Tarihi	Medya Adı	Döküman Başlığı	Sayfa	StxCm	Sayfa Adet	Medya Tiraj
17.01.2023	İSTANBUL	BEYKOZ ÜNİVERSİTESİ'NDE ÜST DÜZEY ATAMA	12	33,53	1	5356
19.01.2023	GÜNBOYU	BEYKOZ ÜNİVERSİTESİ'NDE ÜST DÜZEY ATAMA	12	59,21	1	10323
30.01.2023	EGEMEN	LİDER TÜRKİYE YARIŞMACILARI SOKAĞIN NABZINI TUTUYOR	5	50,38	1	680

PORTAL YANSIMALARI

Yayın Tarihi	Medya Adı	Döküman Başlığı	Link
31.12.2022	CNNTURK.COM	cnn türk tv	https://www.cnnturk.com/tv-cnn-turk/programlar/5n1k/turkiyenin-2023te-yunanistan-abd-ab-israil-rusya-ve-ukrayna-iliskilerini-neler-bekliyor-5n1kda-konusuldu
2.01.2023	HABEREKOL.COM	Aslı Şafak 3 Ocak Salı Konukları Belli Oldu	https://www.haberekol.com/asli-safak-3-ocak-sali-konuklari-belli-oldu
2.01.2023	HABERIZLENIM.COM	Aslı Şafak'la İşin Aslı 3 Ocak salı günü Kenan Eren ve Ebru Şalcıoğlu'nu konuk ediyor	https://www.haberizlenim.com/asli-safak-la-isin-asli-3-ocak-sali-gunu-kenan-eren-ve-ebru-salcioglu-nu-konuk-ediyor/51635/
2.01.2023	MILLIYET.COM.TR	EREN AKA	http://www.milliyet.com.tr/yazarlar/eren-aka/konya-tropikal-kelebek-bahcesine-rekor-ziyaretci-6881231
5.01.2023	DUNYA.COM	Prof. Dr. Burak KÜNTAY	https://www.dunya.com/kose-yazisi/2023-turk-dis-politikasi/680722
6.01.2023	KAYSERITEMPO.ORG	Borsada fırtına dindi mi? Seda Yalçinkaya Özer borsa	https://www.kayseritempo.org/borsada-firtina-dindi-mi-seda-yalcinkaya-ozer-borsa-95404.html
7.01.2023	YENICAGGAZETESI.COM.TR	UZMANLAR UYARDI. ÇOCUKLARIN HER İSTEĞİNİ SAKIN KARŞILAMAYIN. İLERİDEKİ BÜYÜK SORUNLARA KAPI ARALARSANIZ	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/cocuklarin-her-istegini-sakin-karsilamayin-ilerdeki-buyuk-sorunlara-kapi-aralarsaniz-616401h.htm
9.01.2023	ULUSAL24.COM	Dünya'da Güç Kutuplara mı Bölünüyor? Tülin Daloğlu – Prof. Dr. Burak Küntay Dünya Gözüyle	https://ulusal24.com/dunyada-guc-kutuplara-mi-bolunuyor-tulin-daloglu-prof-dr-burak-kuntay-dunya-gozuyle/
12.01.2023	BEYKOZGUNCCEL.COM	Beykoz Üniversitesi ve Erdem Holding imzaları attı	https://beykozguncel.com/beykoz-universitesi-ve-erdem-holding-imzolari-atti/
12.01.2023	DUNYA.COM	PROF. DR. BURAK KÜNTAY	https://www.dunya.com/kose-yazisi/olaf-scholz/681875
13.01.2023	PARAANALIZ.COM	PROF. DR. EVREN BOLGÜN: RİSK YÖNETİMİNİ İÇSELLEŞTİRMİŞ FİRMALAR POZİTİF YÖNDE AYRIŞACAKLAR	https://www.paraanaliz.com/2023/yazarlar/doc-dr-evren-bolgun/prof-dr-evren-bolgun-risk-yonetimini-icsellestirmis-firmalar-pozitif-yonde-ayrisacaklar-g-45151/
15.01.2023	COM.COM.TR	Prens Harry'nin kitabı, ekonomi paketleri, Biden'ın gizli belgeleri, Kongre baskını -5N1K 15.01.2023	https://com.com.tr/haberler/prens-harry-nin-kitabi-ekonomi-paketleri-biden-in-gizli-belgeleri-kongre-baskini-5n1k-15-01-2023-112341.html
15.01.2023	CNNTURK.COM	cnn türk tv	https://www.cnnturk.com/tv-cnn-turk/programlar/5n1k/prens-harrynin-kitabi-ekonomi-paketleri-bidena-ait-gizli-belgeler-ve-brezilyada-kongre-baskini-5n1kda-konusuldu
16.01.2023	DHA.COM.TR	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.dha.com.tr/yerel-haberler/istanbul/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama-2191345
16.01.2023	NETMEDYA.COM	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	http://www.netmedya.com/?sayfa=haber&id=15562797
16.01.2023	SONDAKİKA.COM	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.sondakika.com/haber/haber-beykoz-universitesi-nde-ust-duzey-atama-15562797/
16.01.2023	ULUSALHABER.COM.TR	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.ulusalhaber.com.tr/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama/562178/
16.01.2023	BURSASANCAK.COM.TR	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.bursasancak.com.tr/egitim/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama-h401215.html
16.01.2023	HABER16.COM	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.haber16.com/haber-oku/875243/
16.01.2023	BURSATV.COM.TR	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.bursatv.com.tr/egitim/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama-h1019419.html
16.01.2023	DHA.COM.TR	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.dha.com.tr/egitim/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama-2191346
16.01.2023	BURSASONDAKİKA.COM.TR	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.bursasondakika.com.tr/egitim/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama-h136883.html
17.01.2023	MEDYALOJI.NET	Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama	https://www.medyaloji.net/son-haber/beykoz-universitesinde-ust-duzey-atama-23681168.html
17.01.2023	BEYKOZGUNCCEL.COM	Beykoz Üniversitesi ile Sumy Üniversitesi anlaştı	https://beykozguncel.com/beykoz-universitesi-ile-sumy-universitesi-anlasti/
18.01.2023	ARKITERA.COM	“SİNİR/SİZ: Dünya Yapmak ve Ötesi” 1. Disiplinlerarası Sanat, Tasarım ve Sosyal Bilimler Uluslararası Sempozyumu	https://www.arkitera.com/etkinlik/sinir-siz-dunya-yapmak-ve-otesi-1-disiplinlerarasi-sanat-tasarim-ve-sosyal-bilimler-uluslararasi-sempozyumu/
18.01.2023	HABERLER.COM	Belkis Rüzgar Çevik Kimdir	https://www.haberler.com/guncel/belkis-ruzgar-cevik-kimdir-15568428-haber/

19.01.2023	DUNYA.COM	Prof. Dr. Burak KÜNTAY	https://www.dunya.com/kose-yazisi/f-16/682943
20.01.2023	PARAANALIZ.COM	PROF.DR.EVREN BOLGÜN: AKILLI YATIRIM NASIL YAPILIR?	https://www.paraanaliz.com/2023/yazarlar/doc-dr-evren-bolgun/prof-dr-evren-bolgun-akilli-yatirim-nasil-yapilir-g-45619/
20.01.2023	NETGASTE.COM	TÜBİTAK'tan SAÜ'ye 'Sıfır!'	https://www.netgaste.com/haber/13783082/tu-bitaktan-sauye-sifir
22.01.2023	COM.COM.TR	İsveç neden gerilim yaratıyor? Prof. Dr. Burak Küntay yanıtladı	https://com.com.tr/haberler/isvec-neden-gerilim-yaratiyor-prof-dr-burak-kuntay-yanitladi-97445.html
22.01.2023	HABERTURK.COM	Haftalık - 22 Ocak 2023 (İsveç neden gerilim yaratıyor?)	https://tv.haberturk.com/tv/programlar/video/haftalik-22-ocak-2023-isvec-neden-gerilim-yaratiyor/794831
24.01.2023	YOZGATHABERGZT.COM	Yozgat Vakfı Öğrenci Derneği bir ilke imza attı	http://yozgathabergzt.com/haber-yozgat-vakfi-ogrenci-dernegi-bir-ilke-imza-atti-24130.html
26.01.2023	AFYONKENTHABER.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.afyonkenthaber.com/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor/62303/
26.01.2023	ACILHABER.NET	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.acilhaber.net/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor-189484.html
26.01.2023	DUNYA.COM	Prof. Dr. Burak KÜNTAY	https://www.dunya.com/kose-yazisi/isvec-nato-f-16/683917
26.01.2023	MUTAJANS.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.mutajans.com/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor-48484-haberi
26.01.2023	SEKTOREL.COM.TR	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.sektorel.com.tr/haber/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor-49102
26.01.2023	BEYAZHABERAJANSI.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.beyazhaberajansi.com/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor/76924/
26.01.2023	ANAMUREKSPRES.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.anamurekspres.com/haber/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor-29725.html
26.01.2023	HABERLEDİK.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://haberledik.com/haber/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor-260966.html
27.01.2023	BULTEN360.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://bulten360.com/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor/
27.01.2023	T24.COM.TR	Seçim sonrası vatandaş ekonomide ne bekliyor?	https://t24.com.tr/haber/secim-sonrasi-vatandasi-ekonomide-ne-bekliyor,1088113
27.01.2023	HABERBUKETİ.NET	Seçim sonrası vatandaş ekonomide ne bekliyor?	https://haberbuketi.net/secim-sonrasi-vatandasi-ekonomide-ne-bekliyor/
27.01.2023	DOKUZ8HABER.NET	Türkiye, seçime yüksek enflasyon ve artan hayat pahalılığı ile giriyor: Yurttaşları neler bekliyor?	https://www.dokuz8haber.net/turkiye-secime-yuksek-enflasyon-ve-artan-hayat-pahaliligi-ile-giriyor-yurttaslari-neler-bekliyor
27.01.2023	HABERETANIK.COM	Seçimlerden sonra vatandaş neler bekliyor?	https://www.haberetanic.com/haber/secimler-en-sonra-vatandasi-neler-bekliyor-19842.html
27.01.2023	KARAR.COM	14 Mayıs ekonomik sorunlar için yol ayrımına işaret etti: Seçimlerden sonra vatandaş neler bekliyor?	https://www.karar.com/ekonomi-haberleri/enflasyonla-mucadelede-iktidar-ve-muhalefet-yol-ayriminda-secimlerden-1723982
27.01.2023	CNNTURK.COM	cnn türk tv	https://www.cnnturk.com/tv-cnn-turk/programlar/hafta-sonu/burak-kuntay-ve-ertan-ozyigit-dis-politika-dair-merak-edilen-tum-sorulari-hafta-sonunda-yanitliyor
27.01.2023	BURSAHAKİMİYET.COM.TR	Seçimlerden sonra vatandaş neler bekliyor?	https://www.bursahakimiyet.com.tr/ekonomi/s-ecimlerden-sonra-vatandasi-neler-bekliyor-980706
27.01.2023	PARAANALİZ.COM	Prof.Dr.Evren Bolgün: İhracatçıya VIP Döviz Kuru Hizmetimiz de Başlamıştır!	https://www.paraanaliz.com/2023/yazarlar/doc-dr-evren-bolgun/prof-dr-evren-bolgun-ihracatciya-vip-doviz-kuru-hizmetimiz-de-baslamistir-g-46001/
27.01.2023	KISADALGA.NET	SEÇİM SONRASI VATANDAŞI EKONOMİDE NE BEKLİYOR?	https://kisadalga.net/haber/detay/secim-sonrasi-vatandasi-ekonomide-ne-bekliyor_54275
28.01.2023	COM.COM.TR	Yeni bir dünya düzeni mi kuruluyor? 3. Dünya savaşı nerede, nasıl başlayacak? - HaftaSonu 28.01.2023	https://com.com.tr/haberler/yeni-bir-dunya-duzeni-mi-kuruluyor-3-dunya-savasi-nerede-nasil-baslayacak-haftasonu-28-01-2023-108916.html
28.01.2023	OLAYLARATERCUMAN.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	http://olaylaratercuman.com/lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor/142371/
28.01.2023	CNNTURK.COM	cnn türk tv	https://www.cnnturk.com/tv-cnn-turk/programlar/hafta-sonu/burak-kuntay-ve-ertan-ozyigit-dis-politikaya-dair-merak-edilen-tum-sorulari-hafta-sonunda-yanitliyor
28.01.2023	EGEMENGZT.COM	Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor	https://www.egemengzt.com/haber-lider-turkiye-yarismacilari-sokagin-nabzini-tutuyor-55037

30.01.2023	COM.COM.TR	Batının Ukrayna'ya silah desteği savaşın seyrini nasıl etkiler? Furkan Kaya yanıtladı	https://com.com.tr/haberler/batinin-ukrayna-ya-silah-destegi-savasin-seyrini-nasil-etkiler-furkan-kaya-yanitladi-112173.html
27.01.2023	BURSAHAKIMIYET.COM.TR	Seçimlerden sonra vatandaşı neler bekliyor?	https://www.bursahakimiyet.com.tr/ekonomi/secimlerden-sonra-vatandasi-neler-bekliyor-980706
30.01.2023	COM.COM.TR	İsveç'te provokatif eylem, Pompeo'nun Türkiye iddiaları ve Ukrayna'ya silah desteği -5N1K 29.01.2023	https://com.com.tr/haberler/isvec-te-provokatif-eylem-pompeo-nun-turkiye-iddialari-ve-ukrayna-ya-silah-destegi-5n1k-29-01-2023-110867.html
27.01.2023	HABERETANIK.COM	Seçimlerden sonra vatandaşı neler bekliyor?	https://www.haberetanik.com/haber/secimlerden-sonra-vatandasi-neler-bekliyor-19842.html
30.01.2023	COM.COM.TR	İsveç provokatif eyleme izin verdi! İrk lider Kuran-ı Kerim yaktı... Cüneyt zdemir'den sert tepki	https://com.com.tr/haberler/isvec-provokatif-eyleme-izin-verdi-irkci-lider-kuran-i-kerim-yakti-cuneyt-ozdemir-den-sert-tepki-112075.html
29.01.2023	CNNTURK.COM	cnn türk tv	https://www.cnnturk.com/tv-cnn-turk/programlar/5n1k/irkci-liderin-kuran-i-kerim-yakmasi-pompeonun-kitabindaki-turkiye-iddialari-ve-batinin-ukraynaya-silah-destegi-5n1kda-konusuldu

İKİNCİ YÜZYIL

GÜNLÜK ULUSAL GAZETE

ANKARA

SİYASİ

Yayın Tarihi :

30.1.2023

Sayfa :

1

Medya Tiraj :

10000

StxCm :

504,55

Seçim sonrası ekonomi nasıl olacak

TÜRKİYE, yüksek enflasyon ve değeri hızla eriyen TL ile birlikte seçime doğru gidiyor. Peki seçimden sonra bizi neler bekliyor? **S9**

Seçim sonrası Türkiye'yi hangi senaryolar bekliyor?

Türkiye ekonomik bir krizin içerisinde seçime hazırlanıyor. Peki ya seçim sonrasında bizleri ne bekliyor?

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan tarafından 14 Mayıs olarak açıklanan seçim tarihi neredeyse kesinleşti. Türkiye ise seçim dönemine Türk Lirası'ndaki değer kaybı nedeniyle hızla eriyen reel gelirler, yüksek enflasyon ve ödemeler dengesinde problemlerin arttığı bir ekonomik tabloyla giriyor.

14 Mayıs'ta yapılması planlanan seçim, sadece yeni bir meclis ve cumhurbaşkanı seçimi için değil aynı zamanda hayat pahalılığı kriziyle birlikte ekonomide sorunlar sarmalına yol açan politikalar için de bir yol ayrımına işaret ediyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hükümetinin devamı yani Cumhurbaşkanlığı'nın seçimden galip çıkması durumunda, 2021 yılı Eylül'ünden beri uygulanan düşük faize dayalı ekonomik modele devam edileceğinin sinyalleri verilirken Millet İttifakı'nın iktidarında ise Merkez Bankası'nın yeniden bağımsızlığını kazanacağı ve enflasyonla mücadele için tüm dünyada uygulanan araçlara dönüleceği düşünülüyor.

Uzmanlara göre gelirlerde meydana gelen aşırı düşüş nedeniyle ekonominin kısa vadede düzelmesi mümkün değil. Enflasyonla mücadele için makro ihtiyati tedbirlere ihtiyaç olduğunu, bunun da ekonomide normal bir politikaya geçişle mümkün olacağı vurgulanıyor.

YIL YÜZDE 40-45'LE KAPANABİLİR

DW Türkçe'ye konuşan **Beykoz Üniversitesi** İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. **Sinan Alçın**, Cumhurbaşkanlığı temsilcilerinin şu an seçimden sonra da Eylül 2021'den itibaren uygulamaya konulan politikanın devam edileceğini vurgularken güçlü bir enflasyonla mücadele

programının ortaya konulmasıyla sinyalinin alındığını ifade ediyor.

Alçın'a göre, Millet İttifakı'nın seçimleri kazanması halinde 21 yıl sonra iktidarın değişmesi sonucu ortaya çıkacak hükümet ilk adım olarak vergi oranlarını artıran, dolayısıyla halkın satın alma gücünü bir anlamda azaltan sıkılaştırıcı adımları atmakta hevesli olmayabilir. Alçın, bu nedenle yılın ortalama yüzde 40-45 aralığında bir enflasyonla tamamlanabileceğini öngörüyor.

"HER ŞEYİ DENEYİLER AMA ÇÖZEBİLMİŞ GİBİ GÖZÜKMÜYORLAR"

DW Türkçe'ye konuşan ekonomist Dr. Oğuz Demir de yıl sonuna kadar baz etkisi nedeniyle enflasyonda bir gevşeme olacağını altını çizerek "Ancak vatandaş öyle bir tahribat yaşadı ki, bir tokat yedi. Bu tokadın acısı devam ediyor şu anda. Diğer yandan ekonomik göstergeler bir durgunluğun yaklaştığını gösteriyor. Yani enflasyonu yaşadık, o tokadı yedik. Üzerine bir de durgunluk geliyor" diyor.

Sanayi üretimi ve reel kesim güveninde rakamların tatmin edici olmadığını belirten ve bunun iş gücü piyasasında yaratabileceği olası olumsuz etkilere dikkat çeken Demir, "Hükümet biraz bunun olmaması için şu anda piyasaya para pompalamaya çalışıyor. Seçime kadar o acıyı dindirebilecek ellerinde bir şey var mı diye sorarsanız her şeyi denediler ama gördüğünüz gibi aslında çok da çözülmüş gibi gözüküyorlar" diye konuşuyor.

Seçim sonrası mevcut iktidarın devamı halinde şu an uygulanmakta olan düşük faize dayalı modelin devam edeceğinin altını çizen Demir, "Muhalefetin iktidara geçmesi durumunda ise ekonomi kurmaylarının sık sık medyada gündeme getirdikleri üzerine Türkiye geçmişte olduğu gibi ve dünyanın birçok ülkesinde olduğu

gibi normal bir patikaya dönüş yapacak gibi görünüyor. Yani hem merkez bankası tarafında para politikası bağımsızlığı hem de bütün dünyada uygulanan normal enflasyonla mücadele politikalarına geri dönüş yapacakmış gibi gözüküyor" ifadelerini kullanıyor.

"GELİR ARTIRICI POLİTİKALAR GEREKİYOR"

Bütün dünyada geçerli olan reçete kullanıldığı zaman zaten son dönemde ciddi hasar alan toplumun büyük bir zorlukla karşılaşılacağına ifade eden Demir görüşlerini, "AKP bundan iki sene evvel bu politikayı hiç başlatmasaydı evet, şu an daha etkili olabilirdi ama bugün geldiğimiz noktada bu reçeteyi kullanacağım dedğiniz zaman, bununla beraber gelir destekleyici ek bazı önlemler geliştirilmesi gerekiyor. Benim anladığım kadarıyla Altılı Masa'nın yaptığı ortak çalışma grubu toplantısında bunlar da konuşuluyor. 30 Ocak'ta bunu görebilecek miyiz, ona bakacağız" şeklinde dile getiriyor.

Uzmanlara göre Erdoğan tarafından son dönemde birbiri ardına sunulan destek paketleri kamu hazinesinde ciddi baskı yaratacak.

"GEÇTİĞİMİZ YILLARIN ACISINI ÇEKECEĞİZ"

Dr. Oğuz Demir, "Ancak 2023 yılı için bütçenin eli kolu o kadar çok bağlandı ki, son atılan adımları düşünün; affı düşünün, zamları düşünün, EYT'yi düşünün. Hükümet seçime doğru giderken o kadar çok popülizme kaydık ki seçimden sonra kimildayacak yer de bütçe de kalmadı. Türkiye'yi Mayıs ayından sonra çok zor bir süreç bekliyor. Belli ki geçtiğimiz yılların acısını 2023'te çok daha pahalı ödeyeceğiz" ifadelerini kullanıyor.

YABANCI YATIRIMCI İÇİN İKTİDAR DEĞİŞMELİ

Diş finansman sağlama kapasite-

tesi açısından ise Türkiye'nin hem yetişmiş genç insan kaynağı hem de coğrafi olarak pazarlara yakınlığı ve iş yapma becerisi açısından kendi bölgesi içerisinde öne çıkan bir ülke olduğuna değinen **Sinan Alçın**, "Dolayısıyla seçim sonrasında uygulanacak daha anlaşılır ekonomi politikaları, diyalog kanalının sürekli açık tutulması, şeffaflık ve güven konusunda atılabilecek adımlar, elbette yabancı yatırımcı açısından da Türkiye'yi bir hedef ülke durumuna getirebilir" diyor.

Yabancı yatırımcının Türkiye'deki para ve sermaye piyasalarına gelebilmesi için bir iktidar değişikliğinin beklendiğini, piyasaların seçim anketlerine göre hareket edeceğini söyleyen Dr.

Oğuz Demir ise seçim dönemi belirsizliğinde Türkiye'yi dalga boyunun yüksek olduğu dalgalı bir sermaye piyasası döneminin beklendiğine işaret ediyor.

Dr. Oğuz Demir

Dr. Sinan Alçın

Enflasyon tahmini değişmedi

TCMB, yıl sonu tüketici enflasyonu tahminini 2023 için yüzde 22.3, 2024 için yüzde 8.8 olarak korurken, 2025 sonunda enflasyonun yüzde 5'e gerileyeceğini öngördü. Reel kesim ve tüketici güven endeksleri 2023 Ocak'ta yükseldi. Bu hafta, 2023 yılı Ocak ayı enflasyon ve ihracat verisi bekleniyor.

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

TÜRKİYE Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yılın ilk enflasyon raporunda enflasyon tahminini değiştirmede. Tüketici enflasyonunun 2023 yılı sonunda yüzde 22.3, 2024 yılı sonunda yüzde 8.8 düzeyinde gerçekleşeceği tahminini koruyan TCMB, 2025 yılı sonunda enflasyonun yüzde 5 seviyesine gerileyerek azalış eğilimini sürdüreceğini öngördü. TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu tarafından Ankara'da açıklanan enflasyon raporuna göre, bir önceki rapor dönemine kıyasla ithalat fiyatlarına bağlı güncelleme 2023 yılı sonu enflasyon tahminini 0.1 puan artırırken, yönetilen/yönlendirilen fiyatlar, büyük ölçüde doğal gaz ve elektrik tarifeleri varsayımları kaynaklı olarak yıl sonu enflasyon tahminini 0.2 puan aşağı çekti. Birim iş gücü maliyetleri 2023 yılı ücret artışlarına ilişkin gerçekleşmelere bağlı olarak 1.5 puanlık yükseltici etki yaptı. Enflasyon ana eğilimi ve beklentilerde yaşanan ve devam edeceği öngörülen iyileşme ise tahminler üzerinde 1.4 puan azalışa neden oldu.

Gıda fiyatlarına ilişkin varsayımlar da 2023 yılı için değiştirilmeyecek yüzde 22 seviyesinde korundu. 2024 yılı için yüzde 11.5 artış şeklinde öngörüldü. 2023'te petrol fiyatların (ortalama) artış beklentisi yukarı yönlü güncellemeyle 79,3 ABD dolarından 80,8 ABD dolarına yükseldi.

"ENFLASYONDAKİ YAVAŞLAMA BEKLENTİLERE YANSIDI"

Enflasyon raporu toplantısında sunum yapan ve soruları yanıtlayan Kavcıoğlu; 2022'nin ilk yarısında jeopolitik gelişmelere bağlı olarak yükselen tüketici fiyatları enflasyonunun, takip eden aylarda küresel arz şoklarının etkilerini büyük ölçüde yitirmesiyle yavaşladığını ve Kasım-Aralık döneminde belirgin olarak ivme kaybettiğini vurgula-

arak, enflasyondaki yavaşlamanın çekirdek enflasyon göstergeleriyle desteklendiğini kaydetti. Enflasyondaki yavaşlamanın beklentilere de yansıdığını dile getiren Kavcıoğlu, 12 ve 24 ay sonrası enflasyon beklentilerinin Eylül'den bu yana gerileyerek sırasıyla 11.6 ve 7.2 puan azaldığını kaydetti. Üretici fiyat artışlarının 2022'de kademeli azaldığına işaret eden Kavcıoğlu, "Önümüzdeki dönemde, enflasyondaki düşüşle fiyatlama davranışlarının da ekonomik temellerle uyumlu hale geldiğini göreceğiz. 2023'te enflasyonun tahminlerimizle uyumlu seviyelerde gerçekleşmesi için tüm politikalarımızı kararlılıkla uygulayacağız" dedi..

TCMB öncülüğünde ilgili kurumlarla gerçekleştirdikleri mutabakatla Dijital Türk Lirası İşbirliği Platformu'nu oluşturduklarını, birinci faz pilot uygulama çalışmaları kapsamında tesis ettikleri Dijital Türk Lirası Ağı'nda ilk ödemeleri başarı ile gerçekleştiren-

Prof. Dr. **Sinan ALÇIN** / **Beykoz Üniversitesi** İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı

"Güçlü bir mücadele programına ihtiyaç var"

Enflasyon raporunu iyimser buldum. Yılsonunda yüzde 22.3 düzeyinde enflasyon gerçekleşebilmesi için seçim sonrasında güçlü bir enflasyonla mücadele programının hayata geçirilmesi ve düzenli olarak da uygulanması gerekir. Böyle bir durumda yıl sonunda yüzde 22'ye varan enflasyon görme ihtimalimiz var. Ancak enflasyonla mücadele programının eksik gerçekleştiği bir tabloda yıl sonu enflasyon yüzde 40-45 bandında gerçekleşebilir. Yeni bir enflasyonla mücadele programının hayata

geçirilmemesi durumunda ise enflasyon yılı yüzde 65 seviyesinde tamamlayabilir. Yapılan açıklamalar, seçim sonrasında da 2021 Eylül'de başlayan ekonomi programının devam edeceği yönünde. Enflasyon raporunda liralasma stratejisi vurgusu devam ediyor. Makro ihtiyatı tedbirlerin önümüzdeki dönem devam edeceği görülüyor. Son iki ay içinde kur korumalı mevduatta bir çözümme vardı. Fakat enflasyon raporunda gördük ki, hafif de olsa kur korumalı mevduatta bir yükseliş var. Bunda da son birkaç haftada

TL mevduatları özendirmeye yönelik alınan önlemlerin etkisi olabilir. Kur korumalı mevduatta faiz tavanının esnetilmesi, kur korumalı mevduatın yeniden tercih edilen bir araç olmasını sağlayabilir. Seçime gidilen süreçte özellikle rezervlerin kontrolüne yönelik adımların devam edeceğini anlıyoruz. Ocak'ta yıllık TÜFE beklentim yüzde 50-52 arasında bir düzeyde.

Prof. Dr. Murat ÇETİNKAYA / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi

"2023'te cari açığa iyileşme başlayacak"

2023 ve 2024 için enflasyon tahmininde değişikliğe gitmeyen TCMB'nin, özellikle 2023 yılı öngörüsünün gerçekleşme ihtimali düşük. Hem EYT hem de seçim ekonomisi ile iç talepte ortaya çıkacak canlanma, enflasyon dinamiklerini bozacaktır. Kavcıoğlu'nun 'böyle gidersek yılsonu cari fazla vereceğiz' ifadesi önemli. Cari açık ve enflasyonu olumsuz yönde etkileyen emtia fiyatlarındaki artış, son altı ayda tersine döndü. Dış ticaret hadleri tarafında şokların ortadan kalkması, cari tarafta olumlu gelişmelerin yaşanmasına neden

olacak. Mevcut küresel konjonktür cari açığı olumlu yönde destekleyecek. 2023 yılı ile cari tarafta iyileşmenin başlayacağını düşünüyorum. Özellikle büyümedeki yavaşlama ve enerji maliyetlerinin azalması beklentisi, çerçevesinde 2023'te cari açığımız 20-25 milyar dolar seviyesine kadar gerileyecektir. Baz etkisiyle enflasyonda 2022 Kasım ayı ile başlayan düşüş süreci, Nisan ayına kadar devam edecek. Tüketici fiyat endeksi yıllık yüzde 60 seviyesinde, olurken aylık bazda ise artış devam edecek ama ivme

azalacak. Baz etkisi ve Temmuz'dan bu yana hem kurların stabil kalması hem de son altı aydır düşen emtia fiyatları enflasyonun düşüşünü hızlandırdı. Yılın ikinci yarısından önce yüzde 35 enflasyon seviyesini görebiliriz. Ama enflasyonla ilgili risk algısı devam ediyor. EYT ve ücret artışlarının gecikmeli etkisini biz yılın ikinci yarısından sonra hissetmeye başlayacağız. Bu durumda yılsonuna doğru enflasyon seviyesi tekrar yüzde 50 bandına gelebilir.

diklerini söyleyen Kavcıoğlu, Dijital Türk lirasının ilk pilot uygulamasını yılın ilk çeyreğinin sonu gibi denemeyi düşündüğünü kaydetti. Kavcıoğlu, ilk dijital parayı kullanan ülkelerin başında olmayı umduklarının altını çizdi.

Kavcıoğlu, seçimin enflasyona etkisine ilişkin olarak "Seçim dönemi bizim fiyatlamalarımızın, beklentilerimizin içinde. Çok olumsuz, fiyatlara farklı yansıyacak bir durum öngörmüyoruz" ifadelerini kullandı.

"BANKAMIZIN REZERVLERİ HAZIRLIKLILIK"

Enflasyonu düşürmek ve fiyat istikrarını kalıcı tesis etmek amacıyla üretimi ve yatırımları destekleyici, cari fazla kapasitesini artırıcı politikalar uyguladıklarını söyleyen Kavcıoğlu, "Kılcık cari fazla verebilmemiz için uluslararası fiyatlarda normalleşmenin sürmesi ve ihracat kapasitemizi geliştirmemiz gerekiyor. Bunu fiyat istikrarının sağlanması için bir ön koşul olarak görüyoruz" dedi.

Enerji ithalatı fiyatlarının 2021'e kıyasla yüzde 100'ün üzerinde artarken, ithalatın doğal gaz kaynaklı gerilediğini belirten Kavcıoğlu, enerji ithalatında 50 milyar dolara yaklaşan artışın tamamının uluslararası fiyatlardan kaynaklandığını ve bu etkinin cari açıktan daha yüksek bir rakama işaret ettiğini söyledi. Enerji fiyat gelişmeleri dışlandığında ekonominin 2022'de cari fazla verdiğini dile getiren Kavcıoğlu, faiz indirimleriyle ilgili bir soruyu yanıtlarken "Biz bugünden itibaren yıl sonunda cari fazla vereceğiz" ifadelerini kullandı.

Bir soru üzerine Kavcıoğlu, Türkiye'nin 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla sadece enerjide 50 milyar dolar civarında fazla ödeme yaptığını belirten Kavcıoğlu, "Bu yıl itibarıyla aynı miktarda enerjiye yaklaşık 25 milyar dolar daha düşük ödeme yapmamız söz konusu. Bu şekilde devam ederse bu rakamın ödemeler dengesine çok önemli bir katkı yapacağını rahatlıkla söyleyebilirim" diye konuştu.

Kavcıoğlu, enerji fiyatlarının yukarı gitmesi riskine yönelik olarak ise Merkez Bankası'nın rezervlerinin hazırlıklı olduğunu kaydetti.

"KKM'DE İYİ BİR GİDİŞAT VAR"

Kavcıoğlu, TCMB'nin, firmaların yurtdışı kaynaklı dövizlerinin TL'ye dönüşümüne getirdiği desteği, sektörlerden gelen talep üzerine hayata geçirdiklerini dile getirerek yurtdışına hizmet veren sektörlerin ya da yurtdışında olup yurtdışından gelen turistlere hizmet veren turizm gibi tüm sektörlerin bu desteklere dahil olduğunu söyledi. Hatırlanacağı üzere TCMB, ticari hayatta liralışmanın desteklenmesi amacıyla firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Türk lirasına dönüşümüne destek sağlanmasına karar vermiş, yüzde 2'lik dönüşüm desteği sağlamıştı. Ayrıca TCMB KKM hesaplarına uygulanan politika faizinin 3 puan üzeri faiz sınırını da kaldırdı. Bu arada Kavcıoğlu, ihracatçıya döviz çevrimlerinde yüzde 2 prim ödenmesi uygulamasının ikili kur uygulaması olarak yorumlandığı eleştirine verdiği yanıtta Türkiye'de şu anda öyle farklı bir kur olmadığını, bankalarda ihracatçıya ayrı kur uygulaması bulunmadığını dile getirdi.

Kavcıoğlu, Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasına yönelik soru üzerine, "Kur korumayla ilgili tarafta gayet iyi bir gidişat var. Liralasmaya çok önemli katkı veren bir alan, oradaki gelişmeden, gidişattan memnunuz" ifadelerini kullandı.

Kavcıoğlu, TCMB tarafı KKM sisteminde faiz üst sınırının kaldırılmasına ilişkin de katılım finans tarafı için bu tür bir uygulama yapılmadığını ve KKM hesaplarında bankalar arasında geçişlerin söz konusu olduğunu ifade etti. Merkez Bankasına ve Hazine'ye yük getirilmemesi için politika faizinin altında bir faiz verilmemesinin kendileri için önemli olduğunu söyleyen Kavcıoğlu, bankalar ile finans kurumları arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmak için söz konusu düzenlemeyi gerekli gördüklerini belirtti.

İnşaat sektöründe güven arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilerle, Ocak 2023	
Hizmet sektörü güven endeksi	118,1
Son üç aylık dönemde iş durumu	119,1
Son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep	118,3
Gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	117,0
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	126,2
Son üç aylık dönemde iş hacmi-satışlar	144,7
Mevcut mal stok seviyesi (1)	102,2
Gelecek üç aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	131,6
İnşaat sektörü güven endeksi	93,2
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	86,1
Gelecek üç aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	100,2

(1) 'Mevcut mal stok seviyesi endeksinin' artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını gösteriyor.
Kaynak: TÜİK

PARA HABER

Tonguç ERBAŞ / Ahlatçı Yatırım Genel Müdür Yardımcısı

"Enflasyonda yavaşlama beklentileri güçlendi"

2022'nin son enflasyon raporunda yıl sonu tahmini yüzde 65 düzeyindeyken, Aralık enflasyon oranının Ekim'de sunulan tahmin aralığı içerisinde yer aldığını ve yüzde 64.3'e gerilediğini gördük. Beklentilerin gerçekleşmesi önümüzdeki süreçlerin değerlendirilmesi açısından önemlidir. Enflasyon raporunda; 2023 yılı enflasyon beklentilerinin küreselde ve ülkemizde aşağı yönlü güncellenmeye başlaması, beklentileri yansıtan enflasyondaki yavaşlamanın, enflasyonun ana eğilimine yönelik göstergeler tarafından teyit edildiği ve çekirdek enflasyonun da bunu desteklediği açıklamaları yer aldı. Aynı

zamanda uluslararası rezervlerimizde 2021 sonuna göre 17.7 milyar dolar artış ile 128.8 milyar dolara yükselmesi de gelen veriler arasındaydı. Yüksek fiyat artışlarının devamı için bir zemin kalmadığı belirtilerek, 2023 yılı enflasyon tahmininin yüzde 22.3 olarak sabit tutulması ve 2023'te enflasyonun tahminler ile uyumlu seviyelerde gerçekleşmesi için tüm politikaların kararlılıkla uygulanacağına dair vurgu yapılması dikkat çekiciydi. Bir diğer dikkat çeken açıklama ise Dijital Türk Lirası Ağ'ında birinci faz pilot uygulama çalışmaları kapsamında ilk ödemenin başarı ile gerçekleşmesi ve dijital parayı

ilk kullanan ülkeler arasında yer almanın hedeflendiği oldu. 2023'ün ilk verilerine baktığımızda küresel piyasalarda ve ülkemizde enflasyon beklentilerinin aşağı yönlü revize edilmesi ve büyüme tahminlerine yönelik iyimser yaklaşım, enflasyonda yavaşlama beklentilerini de güçlendirmiş oldu. Enflasyonda yavaşlama beklentilerinin değerlendirilebilir, yılsonu enflasyon hedefinin tutarlılığını analiz edebilmek için Ocak ayı enflasyon verileri önemli olacak. Ocak'ta TÜFE artışı beklentimiz aylık yüzde 1.9, yıllık 50.66 şeklinde.

Bu arada şirketlerin kur korumalı mevduattan kazançlarındaki kurumlar vergisi istisnasının süresi uzatıldı. İstisna, 31 Aralık 2022 tarihli bilançolar için de geçerli olacak.

"LİRALAŞMA GÜÇLENEREK DEVAM ETTİ"

2022 yılında bankacılık sektörünün mevduat yapısındaki liralasma'nın alınan önlemlerle güçlenerek devam ettiğini vurgulayan Kavcıoğlu, Türk lirası mevduat oranının yükselerek ocak ayındaki yüzde 35.6 seviyesinden, 2022 yıl sonu itibarıyla yüzde 55.1 seviyesine ulaştığını kaydetti. Kavcıoğlu, 2023 yılı için mevduatta liralasma hedefinin yılın ilk yarısı için yüzde 60 olduğunu hatırlattı. Rezerv kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve güçlendirilmesine yönelik etkin politikalarla 2022'de önemli kazanımlar sağlandığını dile getiren Kavcıoğlu, "Uluslararası rezervlerimiz 2021 yılı sonuna göre 17.7 milyar dolar artarak, 2022 yıl sonu itibarıyla 128.8 milyar dolar seviyesine ulaştı" dedi.

Bu arada bu hafta Ocak ayı ihracat verileri 2 Şubat'ta, enflasyon verileri ise 3 Şubat'ta açıklanacak.

İMALAT SANAYİ KKO GERİLEDİ

Şimdi de kısaca geçen haftanın önemli yurtiçi verilerine bir göz atalım. İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO) 2023 yılı Ocak'ta bir önceki aya göre 0.6 puan azalarak yüzde 75.8 seviyesinde gerçekleşti. TCMB'nin imalat sanayinde faaliyet gösteren bin 751 işyeri tarafından iktisadi yönelim anketine verilen yanıtlardan elde ettiği sonuçlara göre mevsimsel etkilerden arındırılmamış KKO, Ocak'ta bir önceki aya göre 1.2 puanlık azalışla yüzde 75.3 oldu. Mal gruplarına göre KKO, Ocak'ta bir önceki aya göre yatırım mallarında 1.9 puan azalışla yüzde 77, ara mallarında 0.8 puan azalışla yüzde 75.6, tüketim mallarında 1.1 puan azalışla yüzde 73 oldu. İmalat sanayi KKO'nun yüzde 75.3 düzeyi ile son 19 ayın en düşük seviyesini gördüğünü vurgulayan Ankara Hacı

Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Çetinkaya, "Tüketim malları, ara mallar ve yatırım malları kategorilerinin tümünde kapasite kullanım oranları bir önceki aya göre düştü. Açıklanan en son sanayi üretimi verileri de azalma göstermekteydi. Seçim öncesi konjunktürde söz konusu olabilecek geçici uygulamalar ile ilgili bir artış görülebilir. Fakat makro ekonomik sorunlar çözülmeden hızlı, istikrarlı ve kalıcı bir artış sağlamak zor" dedi.

REEL KESİMİN GÜVENİ ARTTI

2023 yılı Ocak'ta mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi, bir önceki aya göre 1.8 puan artarak 103.4 oldu. TCMB'nin iktisadi yönelim anketine verilen yanıtlardan elde ettiği sonuçlara göre arındırılmamış reel kesim güven endeksi ise Ocak'ta aylık bazda 3.9 puan artarak 101.7 seviyesinde gerçekleşti.

Tüketici güveni de yeni yıla artışla girdi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve TCMB iş birliğiyle yürütülen tüketici eğilimi anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Ocak'ta bir önceki aya göre yüzde 4.6 artışla yüzde 79.1 oldu. Bu arada TÜİK verilerine göre mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi 2023 Ocak'ta bir önceki aya göre hizmet sektöründe yüzde 1.7 azalışla 118.1, perakende ticaret sektöründe yüzde 1 azalışla 126.2, inşaat sektöründe yüzde 0.6 artışla 93.2 düzeyinde gerçekleşti. İnşaat sektörü güven endeksinde artışın temel motivasyon sebeplerinden birinin Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) kapsamında emekli olacaklarının tazminat gelirlerini önemli ölçüde konutta kullanmayı planlamasından olabileceğini belirten Beykoz Üniversitesi İletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sinan Alçın, "Rusya-Ukrayna savaşının etkilediği ve rekor düzeyde artışın olduğu yabancıya konut satışlarının önümüzdeki dönemde de devam edeceği beklentisi tüketici güven endeksinden okunabilir" dedi.

Hikmet BAYDAR / 3. Göz Danışmanlık CEO'su

"Yıllık enflasyon Haziran'a kadar geriler"

Yılın ilk enflasyon raporunda hedefler ön plana çıkıyor ve yıl sonu enflasyon tahmini yüzde 22.3 olarak korunuyor. Aylık bazda enflasyon gelişimine bakıldığında bunun pek hayal olmadığı görülüyor. Aylık ortalama 2 civarı bir enflasyon yıllık bazda 24 demek. Mevcut global resesyon ve dış talep daralmasıyla beraber, özellikle enerji fiyat düşüşleri bu rakamı ihtimal dahiline sokuyor. Enerji fiyatlarını yukarı itebilecek yeni bir gelişme olmazsa, son

derece gerçekçi bir tahmin. Ukrayna'ya sevk edilecek tanklar stresi daha da artırabilir. Rusya açıklamasında bunu yapanları savaşa taraf olmakla suçluyor. TCMB liralasma stratejisinin sürdürüleceğini, uygulanan makro ihtiyati tedbirlerin doğruluğunu ispat ettiğini düşünüyor. Bu durumda benzer tedbirlere devam edeceğini, liralasma stratejisini sürdüreceğini, enflasyondaki düşüşle beraber faiz

indirimlerine devam edeceğini, ancak artırımlara soğuk baktığını düşünüyoruz. Bu hafta gelecek olan Ocak ayı enflasyon verisi yüzde 1-2 arasında olabilir. Bu durumda baz etkisi nedeniyle enflasyonda sert bir düşüş daha gelme ihtimali bir hayli fazla. Yıllık bazda 7-10 puan civarında düşüş gelebilir. Enflasyonun yıllık bazda Haziran ayına kadar düşüş göstereceğini düşünüyoruz.

Gündem yaratıyor

Hakan Çelik'le 'Hafta Sonu' gündem yaratmaya devam ediyor. 'Ankara - Washington ilişkilerindeki krizler aşılabilecek mi?', 'İsveç'teki provokasyonların Türkiye-Finlandiya-İsveç arasındaki NATO görüşmelerine yansımaları ne olacak?' gibi soruları **Beykoz Üniversitesi** Öğretim Üyesi Prof. Dr. **Burak Küntay** ve Araştırmacı Yazar Ertan Özyiğit yanıtlayacak.

HAFTA SONU **CNN TÜRK 10.00**

DÜNYA

HAFTADA 6 GÜN ULUS...

İSTANBUL

EKONOMİ

Yayın Tarihi :

26.1.2023

Sayfa :

1

Medya Tiraj :

20000

StxCm :

123,51

Dünyanın Politikası

Prof. Dr. **BURAK**
KUNTAY

burakkuntay@
beykoz.edu.tr

İsveç, NATO, F-16

Türk dış politikası tarihinin en önemli ve belki de geleceğe dair birçok yol ayrımına sebebiyet verecek bir dönemindeyiz.

İsveç'in NATO üyeliği süreci ve F-16'nın alınması.

Birbirine alakasız gibi görülsede son günlerde yaşanan gelişmeler, aslında çok önemli ve birbirinden kati suretle ayırlamaz bir süreçte doğru sadece Türkiye'yi değil, dünyayı da sürükleyiyor.

Öncelikle, İsveç'in NATO üyelik sürecini doğru okumak lazım. Burada esas talepkar olan İsveç ya da Finlandiya'dan ziyade Amerika Birleşik Devletleri.

ABD, Ukrayna-Rusya Savaşı sürecinde, NATO'nun sınırlarını resmi olarak İsveç ve Finlandiya, gayriresmi olarak da Ukrayna'nın işgal edilen topraklarına kadar genişletmek istiyor. Bu süreç ABD için öyle günlük haftalık bir dış politika stratejisi değil. ABD bu süreci NATO'nun sınırlarını genişletmek, diğer taraftan da Rusya'ya, Asya'ya doğru daha fazla itilim için ele geçen önemli bir fırsat olarak görüyor. Bu fırsatın da kim ne derse desin en kritik noktası İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya tam üyeliği.

Amerika için hal böyleyken, bir de bunun üzerine süreç ilk gündeme geldiğinde ABD başkanı Joe Biden'in neredeyse siyasi hayatını ortaya koyarak İsveç'e verdiği garanti var. Bu hadiseyi sadece bir devlet politikası olmaktan çıkartıp, aynı zamanda Biden'in kişisel bir taahhüdü olarak da görmek lazım. Kısacası ABD yönetimi hazine ayında yapılacak olan NATO toplantısında çok net bir şekilde İsveç'i NATO üyesi olarak görmek istiyor.

ABD'de durum bu, gelelim bize.

Yıllardır PKK ve onun izleri, içüzleri YPG-PYD ile mücadele ediyoruz. Ülkenize saldırıyorlar, insanımızı öldürüyorlar. Yıllardır vermiş oldukları ekonomik, askeri, siyasi zararlar ise ortada. Lafın dolandırılacak bir tarafı yok, YPG ve PYD de aynen kardeşleri PKK gibi eli kanlı bir terör örgütüdür. Ne PKK ne de diğer terör örgütleri, başka ülkeler tarafından sahip çıkılmadığı takdirde yaşayamaz. Bu destek parasal olabilir, medya vasıtasıyla olabilir, lojistik olabilir, bu örgütlere ev sahipliği yapma olabilir, kısacası bir ülkenin desteği olmadan terör örgütleri ayakta duramaz.

PKK'nın yıllardır Avrupa'nın bazı ülkelerinden aldığı destek aleni, ama mesele NATO üyesi olmak isteyen İsveç'e geldiğinde durum farklılaşıyor.

Şimdi şunu düşünmenizi istiyorum, bir ülke düşünün bizim üyesi olduğumuz bir askeri ittifaka dahil olacak ve bu askeri ittifak, silah arkadaşlığı ve müttefiklik üzerine kurulmuş bir ittifak. Yani İsveç bize diyor ki; ben size saldırana saldıracağım, siz de bana saldırana saldıracaksınız. Bir birimizin sırtını kollayacağız, birbirimize destek olacağız ve güvenliğimizi tehdit eden unsurlara karşı birlikte mücadele vereceğiz. Çok basitçe NATO müttefikliği bu demek.

Bunları söylemekle beraber İsveç, Türkiye'de aranan farklı örgütlere mensup teröristlerin en çok barındığı ülkelerden biri. Aynı zamanda daha yeni ortaya çıkan finansal skandalı da ortaya koyarsak, direkt terör örgütlerine finansal destek sağlayan grupların bulunduğu bir ülke. Türkiye ve İslam aleyhinde son haftalarda iyice artarak yapılan gösteriler ise herkesçe aşikar. Kısacası İsveç silah arkadaşlığı için pek de uygun bir ülke değil.

Türkiye İsveç'in üyeliğine onay vermek için bazı talepler de bulundu İsveç'te bu talepleri şu ana dek yerine getirmedi. Esas soru, velev ki İsveç, Türkiye'nin bütün taleplerini hatta daha da fazlasını yerine getirdi, her şey halloldu mu demek olacak? İsveç bizim talep ettiğimizden de fazlasını yapmaya karar verse, her şeye tamam da dese, NATO üyeliği kabul olur olmaz her şey ters dönecek, bu net ve tartışmasız bir durum. Demek ki burada Türkiye'nin elinde mevcut bulunan NATO kartı bizim için İsveç'ten bir şey almamızı sağlamayacak, sağlansa da üyelik sonrası tek-rar eski haline dönecek.

Bu durumda aslında her şey çok net.

Türkiye ya ben İsveç'e hayır diyorum diyecek, bu da çok doğal olarak Amerika ve Türkiye arasında yeni bir gerginlik başlatacak. Bu süreç, politikada bir duruş sergilerken karşılaşılacak potansiyel ihtimaldir. Her hamlenin artışıyla ek-sisi ile bazı sonuçları olur, ülkeler de milli duruşunu ortaya koyarken bunlara katlanır. Bu birinci ihtimal.

İkinci ihtimal Türkiye çok net bir şekilde F-16 ve bugün bizim bilemeyeceğimiz, devlet için zararı olarak alınması planlanan herhangi başka bir hadisenin alımında çok net olarak NATO kozunu kullanacak. Bu F-16 mıdır, başka bir şey midir onu devlet bilir. Çünkü unutulmamalı ki İsveç'e istediklerimizi kabul ettirecek bile, verdiğimiz evet oyu ne-ticesinde her şey er ya da geç eskiye dönecektir.

Diplomasi, elinizdeki bir kozu kullanırken daha da doğ-rusu elinizden o kartı bırakırken yerine ne aldığınızla ala-kalı bir süreçtir. Birçok farklı yaklaşım yapılır, hepsinin ne-ticeleri olur, bunlar hiçbir zaman geri dönülemez veya telafi edilemez şeyler de değildir. Ama bu konuları ko-nuşurken, şartları doğru okumak, stratejileri günlük değil uzun vadeli hesaplamak, getiri ve götürülerini doğru ana-liz etmek gerekir.

Kim ne derse desin, kim nasıl eleştirirse eleştirsin Türk devleti her şeye hakim, haiz ve muktedirdir.

DÜNYA

HAFTADA 6 GÜN ULUS...

İSTANBUL

EKONOMİ

Yayın Tarihi : 19.1.2023

Sayfa : 1

Medya Tiraj : 20000

StxCm : 73,38

BURAK KÜNTAY

F-16 s16

Dünyanın Politikası

Prof. Dr. **BURAK
KUNTAY**

burakkuntay@
beykoz.edu.tr

F-16

Türkiye'nin S-400 alımı sonrası yaşadığı F-35 krizi, zamanla F-16 alımına engel olunmasına kadar geldi. Amerika ile olan ikili ilişkilerimizde gerek Suriye, gerek Doğu Akdeniz, gerek Yunanistan olmak üzere son yıllarda birçok konu hep ters gitti. Daha da mühimi her dış politika meselesinde iki ülke hep menfaat çatışması içerisine girdi. Soğuk Savaş'ın bitimiyle ortak düşmanın ortadan kalkması iki ülkeyi neredeyse 30 senedir dibe doğru itti.

Son dönemde yaşanan en önemli konu, F-16 talebimizin ABD yönetimince her daim Kongre bahane edilerek ötelenmesi oldu. Şunu net olarak belirtmeliyim ki, bu satışta temel karar alıcı yönetim, Kongre değil.

Nitekim ABD'de birçok think-tank, Kongre üyesi ve uzman bu satış olacaksa bile, satışın Türkiye'deki seçim sonrası yapılması konusunda ısrarcı. Haziran'dan önce olacak bir satışın, seçim sürecinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elini güçlendireceğini sesli şekilde ifade ediyorlar. Hatta bu hafta ABD'de farklı dönemlerde, önemli pozisyonlarda görev almış olan John Bolton'un yayınlanan makalesi açıkça, "Türkiye NATO'dan çıkarılsın" a vardı. Böyle bir madde olmamasına karşın makalesinde, gerekirse uluslararası hukuku kullanmak gerektiğini ifade ediyor. Kısacası ABD'deki Türkiye karşıtı sesler, haziran ayındaki seçimde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elini güçlendirecek her etkeni bertaraf etme derdinde.

Tüm bunlara karşı, Türkiye'nin elinde de önemli bir koz var.

Biden yönetimi, haziran ayındaki NATO toplantısında İsveç'i üye olarak görmek istiyor. Bunun için söz bile verdi. Nitekim, aralık itibarıyla İsveç'teki yeni yönetim, ta ki geçen haftalara kadar iadeler dahil bazı olumlu girişimlere imza atmıştı. Fakat, FETÖ üyesi bir teröristin iade edilmemesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yapılan protesto adı altındaki, hakaret ve terör eylemi soruşturmasına bile gerek kalmadan, savcılık tarafından kapatıldı. Üstüne İsveç'teki yerel bir medyanın verdiği haberde, İsveç'teki bankalarda, PKK bağlantılı hesapların olduğu ve hala kapatılmayan terör bağlantılı hesapların ortaya çıkması tüm bu gelişmelerin üstüne tuz biber ekti.

Bu süreçte, Türkiye'nin tavrı net. İsveç'in NATO üyeliğine "Hayır" diyeceğiz.

Türkiye de net olarak bir şeyin farkında; İsveç her türlü sözü verse de bazı eylemlere geçse de üyelik sonrası her şey değişecek.

Ancak,

Bu süreç Türkiye'nin ABD ile ilişkilerinde eline bir koz verdi. Hem de çok büyük bir koz.

F-16 kozu.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ABD ziyareti sonrası resim daha da netleşecek. Muhtemelen ABD yönetimi, Kongre'ye sunacağı Türkiye'ye F-16 satış talebini, Yunanistan'a F-35 satış talebiyle eş zamanlı ileticek. Eş zamanlı sunulacak teklifle birlikte, Biden lobi çalışması yürütür ve sihirli kelime olan ABD'nin ulusal menfaatleri için sözünü kullanırsa, haziran öncesi satış gerçekleşebilir.

Ancak, açık ve net olan bir şey var ki, haziran sonrası ikili ilişkilerde iktidarda kim olursa olsun, milli bir duruş sergileyen hiçbir hükümetle ABD uzun vadede ilişkilerini iyi tutmaz-tutamaz. Terör meselesi, Doğu Akdeniz meselesi Türkiye için hayat-memat meselesidir. ABD, PYD-YPG'ye olan bakışını değiştirmeden, ilişkiler düzelmiş gibi görünse de hiçbir şey gerçekten düzelmez.

SANAT ŞÖLENİ

Nil ve Oktay Duran çifti, Piyalepaşa Polat İstanbul'un açılışında, konuklarına sanat şöleni yaşattı

İstanbul'un sanat ve kültür hayatına yaptıkları katkıları 2011 yılında kurdukları Art On Galerisi ile taçlandırarak koleksiyoner Nil ve Oktay Duran çifti, önceki gün sanat hayatına yeni bir sayfa daha açmanın keyfini yaşadı. Duran çifti, İstanbul kültür ve sanat hayatının nabzının attığı Piyalepaşa Polat İstanbul'u açarak, konuklarına sanat şöleni yaşattı. Duran çifti, açılış günü için bünyelerinde yer alan Damla Sarı'dan Gürsel Soyer'e, Hüseyin Aksoylu'dan Mert Diner'e, Olcay Kuş'dan Ülgen Semerci'ye kadar 13 genç başarılı ismin eserlerini sergiledi. Çağdaş ve modern eserlerin görücüye çıktığı etkinliğe cemiyet hayatının seçkin isimleri katıldı.

Hedef: İlk 10

Türkiye, 2022'de 254.2 milyar dolar ihracatla tarihi rekor kırdı. İhracatçılar, Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına çıkarma hedefine kilitlendi. 2022'de yıllık yüzde 85.51 artışla zirveyi gören tüketici enflasyonu, yılı yüzde 64.27 ile tamamladı. Yılın ilk altı ayı için memur ve emekli maaşı zammı yüzde 30 oldu. Orta gelirliye yönelik konut kampanyasının detayları da açıklandı.

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

KÜRESEL pazarlarda-
ki yavaşlama ve paritenin
olumsuz etkisine rağmen

Türkiye'nin ihracatı, 2022'de 254.2 milyar dolarla rekor tazeledi. Başkan Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı dış ticaret verilerine göre Türkiye'nin ihracatı, 2022'de bir önceki yıla kıyasla yüzde 12.9 artışla 254 milyar 210 milyar dolar oldu. Erdoğan, bu rakamı Cumhuriyet tarihinin rekoru olarak ifade etti. İhracatta bundan sonraki hedefi "Türkiye'nin, dünyanın en çok ihracat yapan ilk 10 ülkesi arasındaki yerini almasını sağlamak" olarak açıklayan Erdoğan, yılsonu gerçekleşmesi itibarıyla hizmet ihracatının, 85 milyar dolarlık hedefin üzerine çıkmasını ve cari açığın azaltılmasına 50 milyar dolarlık katkı sağlamasını beklediklerini söyledi. Erdoğan, mal ve hizmet ihracatında yazdıkları bu başarı hikayesiyle 350 milyar dolara ulaşan büyük bir ihracat ekonomisini hep birlikte oluşturduklarını kaydetti.

DIŞ TİCARET AÇIĞI 110.2 MİLYAR DOLAR

Ticaret Bakanlığı'nın geçici dış ticaret verilerine göre genel ticaret sistemi kapsamında Türkiye'nin ithalatı 2022'de bir önceki yıla göre yüzde 34.3 artışla 364 milyar 395 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken, dış ticaret dengesi yüzde 138.4 artışla 110 milyar 186 milyon dolar açık verdi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 13.2 puan azalışla yüzde 69.8 oldu. 2022 Aralık'ta Türkiye'nin ihracatı yıllık yüzde 3.1 artışla 22 milyar 915 milyon dolara ulaşırken, bu rakam tüm zamanların en yüksek Aralık ayı ihracatı olarak kayda geçti. Aralık'ta Türkiye'nin ithalatı yüzde 14.6 artışla 33 milyar 295 milyon dolara, dış ticaret açığı yüzde 52 artışla 10 milyar 381 milyon dolara yükseldi. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı 7.7 puan azalışla yüzde 68.8, enerji verileri hariç

tutulduğunda ise 9.2 puan azalışla yüzde 87.9 oldu.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, ithalattaki artışın büyük oranda küresel enerji fiyatlarından ve son dönemde altın ithalatında yaşanan yükselişten kaynaklandığını vurgulayarak, Türkiye'nin ihracat başarısının "aleyhte" olan parite etkisine rağmen elde edildiğinin altını çizdi. Muş, parite etkisinin ihracatta aşağı yönlü olarak Aralık'ta yaklaşık 700 milyon dolar, yıllık düzeyde ise 14 milyar dolar olduğunu vurguladı.

"TÜRK ÜRÜNÜ İLE TANIŞMAYAN ÜLKE BIRAKMADIK"

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TIM) verilerine göre 2022'de 19 sektör ihracatını artırırken, ihracatın lokomotif sektörleri 33.5 milyar dolarla kimyevi maddeler ve mamulleri, 30 milyar 996 milyon dolarla otomotiv endüstrisi, 21.2 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon oldu. 2022'de ihracatçılar 230 ülke ve bölgede Türk bayrağını dalgalandırırken, 162 ülkeye ihracatı artırma başarısı gösterdi. TIM Başkanı Mustafa Gültepe, "Türk ürünü ile tanışmayan tek bir ülke bırakmadık" sözleriyle bu performansın altını çizdi. 2022'de ihracatçıların en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkeler Almanya, ABD, Birleşik Krallık, İtalya ve Irak oldu. 2022'de 21 bin 501 firma ihracat ailesine katıldı. Birim ihracat değeri yüzde 14.7 artışla 1,44 dolara yükseldi. Türkiye'yi en çok ihracat yapan ilk 10 ülke arasına çıkarma vizyonu ile çalıştıklarını vurgulayan TIM Başkanı Mustafa Gültepe, Türkiye'nin üretim potansiyelini dünyaya tanıtmak için yurt dışı faaliyetlerini artırarak devam ettireceklerini söyledi. Bu yıl 60 ülkede 100 ticaret heyeti, 120 ülkeden 45 alım heyeti gerçekleştireceklerini açıklayan Gültepe, ihracatçı birlikleriyle 55 ülkede toplam 250 fuara katılacaklarını kaydetti. İhracatta büyük hedeflerini gerçekleştirebilmeleri için üretim kapasitesini artırmak, teknolojik alt yapıyı yenilemek durumunda olduklarını vurgula-

TÜFE yıllık yüzde 64.27 arttı

TÜFE değişim oranları (%), Aralık 2022	Ara.22	Ara.21
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,18	13,58
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	64,27	36,08
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	64,27	36,08
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı	72,31	19,60

Yİ-ÜFE yıllık yüzde 97.72 arttı

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Aralık 2022	Ara.22	Ara.21
Bir önceki aya göre değişim oranı	-0,24	19,08
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	97,72	79,89
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	97,72	79,89
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı	128,47	43,86

Kaynak: TÜİK

Prof. Dr. Sinan ALÇIN / Beykoz Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı

“Ücret artışlarının enflasyona etkisi sınırlı olur”

Aylık ve yıllık TÜFE, piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Baz etkisiyle 2022 Aralık'ta yüzde 64.27 düzeyinde gerçekleşen yıllık TÜFE'nin, yine baz etkisiyle Ocak'ta yüzde 50'lere çekilmesini bekliyoruz. Enflasyonun seyrinde özellikle ham petrol fiyatları ve kur geçişkenliği belirleyici olacak. Ham petrol fiyatları 2022 Kasım'dan bu yana düşüş eğiliminde. Bunun yansımaları Yİ-ÜFE'de de görüldü. Yıllık yüzde 157.69 ile rekor düzeyi gören Yİ-ÜFE, 2022'yi yüzde 97.72 düzeyinde kapadı. Enflasyonda düşüş Mayıs'ta tekrar yükseliş trendine

geçmesini bekleriz. Sanayiye yönelik elektrik ve doğal gaz fiyatlarında indirimle gidilmesi, sanayi üretiminde yeniden hareketlenmeyi destekleyebilir. Ücret artışlarının enflasyon üzerindeki etkisi sınırlı olur. Asgari ücretlinin talep artışı ağırlıklı olarak gıda, ulaştırma ve konut üzerinde sınırlı bir artışı destekleyebilir. Enerji ithalatı faturasının kabarması, altın ithalatındaki artış ve pandemi döneminde ortaya çıkan sanayiye dönük dış talepteki artış eğiliminin yavaşlaması dış ticaret açığında rekor görmemize neden oldu. Türkiye'nin 2022'de enerji ithalatı

faturası 81 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Normal bir dönemde bu fatura 41-42 milyar dolar seviyesindeydi. İhracatta özellikle mevcut kur düzeyi hazırgiyim gibi bazı sektörlerde olumsuz bir beklenti yaratıyor. Burada belki de bazı sektörlerle özgü farklı bir forward düzenlemesi, konsensüs veya makro ihtiyadi tedbir olabilir.

yan Gültepe, “Dolayısıyla Eximbank ve Merkez Bankası'nın bu süreçte uzun vadeli finansman kredileriyle ihracatçılarımıza daha çok katkı vermesi gerektiğini düşünüyoruz. Yeşil dönüşüm ve dijitalleşmeyle ilgili bütün yatırımların bölge ayrımı gözetilmeksizin destek kapsamına alınmasını bekliyoruz. Şirketlerimizin sermaye yapılarının korunabilmesi için enflasyon muhasebesi uygulamasının 2022'yi kapsayacak şekilde öne çekilmesini istihdam ediyoruz” dedi

ENFLASYON YILI YÜZDE 64.27 İLE KAPATTI

Enflasyonda artış hızı güçlü baz etkisiyle Aralık'ta yavaşladı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Aralık'ta aylık yüzde 1.18 artarken, yıllık enflasyon bir önceki aya göre 20.12 puan azalışla 2022'yi yüzde 64.27 ile tamamladı. Hizmetlerde sınırlı kalmakla birlikte tüm alt gruplarda belirgin bir düşüş gösteren yıllık TÜFE, bu düzeyi ile son dokuz ayın en düşük seviyesine geriledi. Yıllık tüketici enflasyonundaki düşüşe en belirgin katkı, baz etkisi nedeniyle temel mal ve gıda gruplarından geldi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) açıkladığı aylık fiyat gelişmeleri raporuna göre temel mal grubunda Aralık'ta ÖTV matrah düzenlemesinin etkisiyle otomobil fiyatları gerilerken, ilaç fiyatlarındaki referans kur ayarlaması ve beyaz eşya ile mobilya fiyatlarında devam eden artış eğilimi daha olumlu görünümü sınırladı. Enerji fiyatları akaryakıt ürünleri öncülüğünde geriledi. Enerji fiyatlarındaki düşüşün etkisi, üretici fiyatları üzerinde de hissedildi. Aralık'ta özel kapsamlı TÜFE göstergesi olan B ve C endekslerinin yıllık değişim oranları, sırasıyla 18.50 ve 16.98 puan düşerek yüzde 57.68 ve yüzde 51.93 olarak gerçekleşti.

Yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) Aralık'ta aylık yüzde 0.24 gerilerken, yıllık enflasyon bir önceki aya göre 38.30 puan azalışla 2022'yi

En düşük emekli maaşı 5 bin 500 TL

Asgari ücretin ardından memur ve emekliye yapılacak zam oranları da netleşti. Başkan Erdoğan, 2023'ün ilk altı ayı için önce yüzde 25 olarak açıkladığı memur ve emekliye yapılacak zam oranını, bir gün sonra yüzde 30'a çıkardıklarını söyledi. Erdoğan, yürütülen çalışmalar sonunda başka alanlarda fedakarlık yaparak memur ve emekli maaşlarında 5 puanlık artışa gidildiğini aktardı. Bilindiği üzere TÜİK'in 2022 yılı ikinci yarısındaki enflasyon oranını yüzde 15.4 olarak açıklamasının ardından memur ve memur emeklisinin alacağı maaş zammının yüzde 16.48, SSK ve Bağ-Kur emeklisinin alacağı maaş zammının ise yüzde 15.4 olması kesinleşmiş, gözler Cumhurbaşkanının açıklayacağı “refah payına” çevrilmişti. Erdoğan, en düşük emekli maaşının 3 bin 500 TL'den 5 bin 500 TL'ye, işverene asgari ücret desteğini ise 250 TL'den 400 TL'ye çıkardıklarını söyledi. Bu arada söz konusu artışlara ilişkin düzenlemeleri içeren kanun teklifi TBMM'ye sevk edildi.

yüzde 97.72 ile tamamladı. Böylece Yİ-ÜFE 10 ayın ardından üç haneli rakamlardan çift haneye geriledi. Üretici fiyatları Aralık'ta uluslararası enerji fiyatlardaki olumlu gelişmeler ve Türk lirasındaki istikrarlı seyrin neticesinde, petrol ve ürünleri ile elektrik ve doğal gaz fiyatlarındaki gelişmelerle gerileme kaydetti.

İSO TÜRKİYE İMALAT PMI ARALIK'TA 48.1 OLDU

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi per-

Doç. Dr. Savaş ERDOĞAN / Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi

“İleri teknoloji mal ihracatı artırılmalı”

Enflasyonun düşmesinde etkisini göstermeye başlayan baz etkisinin 2023'ün ilk sekiz ayında etkisini sürdürmeye devam edeceğini düşünüyoruz. Baz etkisi ile 2023'te enflasyon rakamlarında ciddi bir azalma ortaya çıkacak. Yılsonunda enflasyonun yüzde 20- 25 arasında olması bekleniyor. Bu beklentinin oluşmaması önündeki engellerin başında seçim geliyor. Sanayiye sağlanan elektrik ve doğal gaz fiyatlarındaki indirimin, özellikle tüketim mallarına ait fiyatlarda indirim getireceğini düşünmüyorum. Zaten artan

ışgücü ücretleri ve sigorta maliyetleri ile sanayici kesim için bu indirimi, kendi içinde bir düzeltme olarak görmek yerinde olacak. Asgari ücrete verilen artış tutarı, memur ve emekliler için verilecek zammın çok çok üstünde. Bu sebeple özellikle memur kesimi açısından 2023 yılı reel anlamda alım gücünde bir azalma yaşanacağı görülüyor. Bu artışlar ile sanayi kesiminde çalışanlar ile orta ve alt kesim memurlar arasındaki farkın gittikçe kapandığı ya da kapanacağı görülüyor. İhracat 254 milyar dolar ile cumhuriyet tarihi rekorunu kırdı. Ama

tek başına ihracata bakmak aldatıcı olur. Bu sebeple, ithalata hatta alt kalemlere de bakmak yerinde olacak. 2022 yılı için ortalama dış ticaret açığı 110 milyar dolar civarında. Bu tablo, ihracata yönelik mal ve hizmet kompozisyonların daha fazla katma değer getirecek ve yüksek teknoloji kategorisinde olması ve özellikle ithalata konu olan malların üretiminin yurtiçinde gerçekleşmesi gerekliliğini zorunlu kılmıştır.

PARA HABER

Hikmet BAYDAR / 3. Göz Danışmanlık CEO'su

"Konut kampanyası iç piyasaya canlılık getirir"

Orta gelirliye konut kampanyası gelir dağılımında adaletin sağlanması, ev alamayacak durumda olanların ev sahibi olması noktasında önemli. Hükümetin başlattığı sosyal konut ve orta gelirliye konut kampanyalarının piyasada arz talep dengesini etkileyecek boyutu da var. Özellikle global resesyon konuşulan bir dönemde, iç piyasaya canlılık getirme potansiyeli söz konusu. Tabii bu kampanyalar, kısa sürede inşaat malzeme talebini artıracığı için bu ürünlerin fiyatlarının yükselerek enflasyonu artırma riski de var. Konut maliyetlerinin çok yüksek

olması ciddi sorun. Bu durum, ev alan orta gelirlinin ciddi zorlanması anlamına geliyor. Bu arada enflasyonda baz etkisi ile gerileme, yılın ilk dört ayında sürecektir. TÜFE aylık bazda 2022 yılı Ocak'ta yüzde 11.10, Şubat'ta yüzde 4.81, Mart'ta yüzde 5.46 ve Nisan'da yüzde 7.25 artmıştı. Son zamanlarda ise TÜFE yüzde 1-3 aralığında gidiyor. Dolayısıyla Nisan 2023 dahil enflasyon baz etkisi nedeniyle düşebilir. Buna bir de fiyat indirimlerini eklersek yılsonunda yüzde 40 düzeyi enflasyonda zor olmayacak. Sanayi kesimi için enerji, en önemli 'maliyet' kalemi. Bu nedenle

sanayiye yapılan enerji fiyatlarındaki indirimler, önümüzdeki dönem fiyatları düşürebilir. Enflasyonun düşmesine etki yapabilir. Ücret zamları iç piyasaya bir miktar hareketlilik getirebilir. Maaşların talebi yükseltme gücü oransal olarak yüksek olmadığı için enflasyona etkisi zayıf olur. Türkiye'nin ihracatı global resesyondan olumsuz etkilenebilir. Ancak ürün segmenti orta kesim olan ve KOBİ tarzı esnek üretim yapan ülkemiz firmaları için 'düşük fiyatlı ürünlere' talep kaymasıyla bir fırsat da olabilir.

formansında referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI, 2022 Aralık'ta 48.1'e yükseldi. Bu rakam faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın sürdüğüne işaret etse de 2022 Haziran'dan bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşti ve sektör performansında zayıflamanın ılımlı düzeyde olduğunu gösterdi. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım manşet PMI 45.7 düzeyindeydi. Talep tarafında iyileşme belirtilerinin görüldüğü Aralık'ta, toplam yeni siparişlerdeki azalma yaklaşık bir yıllık dönemin en düşük hızında gerçekleşti. Küresel piyasalardaki zayıflık, yeni ihracat siparişlerinin toplam yeni siparişlerden daha yüksek oranda yavaşlamasına yol açtı. Aralıkta imalat sanayi sektörünün üretiminde düşüş hız keserek Şubat 2022'den beri en ılımlı düzeyinde kaydedildi. Anket sonuçları, imalat sektöründe ivme kaybı ve maliyet baskısı hafiflese de imalat sanayinin halen daralma bölgesinde kalmayı sürdürdüğüne işaret ediyor. Önümüzdeki aylarda sektöre dış talebin katkısının negatif, iç talebin katkısının ise pozitif yönde etkili olması bekleniyor.

İLK ETAPTA 100 BİN AİLE KONUTA KAVUŞACAK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ortak çalışması sonucu ortaya çıkan "Yeni Konut Finansman Modeliyle Yeni Evim" kampanyası sıfır konutlar için geçerli olacak. 81 ilde, ilk kez ev sahibi olmak isteyen orta gelirli vatandaşlar için konut ve finans sektörü, devletin desteğiyle bir araya gelecek. Kampanya çerçevesinde 1 milyon TL'lik ev kredisi çeken vatandaşın aylık cebinden çıkacak para 15 yıl vadede 9 bin 720 TL, 10 yıl vadede 12 bin 280 TL olacak. 4.5 milyon kredi çeken vatandaşın aylık ödemesi ise 15 yıl vadede 43 bin 735 TL'ye, 10 yıl vadede 55 bin 265 TL'ye yükselecek. Program kapsamında Türkiye üç bölgeye ayrılacak. İstanbul birinci, Ankara, İzmir, Bursa, Antalya, Mersin ve Muğla ikinci, diğer tüm iller ise üçüncü bölge olacak. Finansman tutarları azami birinci bölge

için 5 milyon TL, ikinci bölge için 3 milyon TL, üçüncü bölge için 2 milyon TL olarak uygulanacak. Birinci ve ikinci bölgede konut almak isteyenlerin son bir yılda bu illerde ikamet etmesi gerekecek. Üçüncü bölgedeki illerde ikamet şartı olmayacak. Aşgari peşinat oranı yüzde 10 olacak. Azami 15 sene vade ile sağlanacak finansmanlarda faiz/kar payı oranları yüzde 0.69'dan başlayacak. Hane gelirinin yüzde 40'ını geçmeyecek taksit oranı sağlanacak. Vatandaşların ilk üç yılda ödeyecekleri aylık taksitin bir kısmını, kredinin toplam vadesi bitmeden geri ödemek şartıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı üstlenecek. İlk etapta 100 bin aile "birinci el" konutlarına kavuşacak.

BAŞVURULAR 16 OCAK'TA BAŞLAYACAK

Kampanyaya başvurular 16 Ocak'ta başlayacak. Kampanyaya başvurabilmek için hanedeki eşlerin üstünde konut olmaması, son bir yıl içinde konut satmamış olması gerekecek. Alınan konutlar beş yıl boyunca satılamayacak. Kampanyadan faydalanmak için, konut üreticileri kriterlere uygun yapılan konut projelerini ilan edecek. Kampanyaya Emlak Konut Genel Müdürlüğü'nün ürettiği projeler, GYODER, İNDER, Konutder, İmkon ile Türkiye Müteahhitleri Birliği'ne bağlı olan şirketlerin projeleri, 81 ildeki firmaların ürettiği konut projeleri; teknik ve mali kriterleri karşıladıkları takdirde bu sürece dâhil olacaklar. Fiyat artışına karşı denetleme komisyonu kurulacak. Bankalarla garantörlük anlaşmalarını yapan ve Programa dâhil olarak konut üretme taahhüdü veren müteahhitler için Hazine Destekli KGF kefaletiyle başlangıçta 25 milyar TL'lik finansmana erişim imkânı da sunulacak.

Türkiye'nin ihracatı 2022'de 254.2 milyar doları aştı

Genel ticaret sistemine göre dış ticaret verileri (milyon dolar)				Dış ticaret hacmi	Dış ticaret dengesi	İhracatın ithalat karşılama oranı (%)
		İhracat	İthalat			
Aralık	2021	22.233	29.065	51.298	-6.832	76,5
	2022	22.915	33.295	56.210	-10.381	68,8
	Değişim %	3,1	14,6	9,6	52,0	
Ocak-Aralık	2021	225.214	271.426	496.640	-46.211	83,0
	2022	254.210	364.395	618.605	-110.186	69,8
	Değişim %	12,9	34,3	24,6	138,4	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

DÜNYA

HAFTADA 6 GÜN ULUS...

İSTANBUL

EKONOMİ

Yayın Tarihi : 5.1.2023

Sayfa : 1

Medya Tiraj : 20000

StxCm : 85,2

PROF. DR. BURAK KÜNTAY

2023 Türk dış
politikası **s13**

Dünyanın politikası

Prof. Dr.

Burak**KUNTAY**

burakkuntay@

beykoz.edu.tr

2023 Türk dış politikası

2023 herkese güzel, sağlıklı, umut dolu günler getirsin. Günlük hayatımız gibi, dış politikamız da barış ve huzur içinde bir yıl geçirsün. Temennimiz bu.

Tabi ki temennilerin yanında bir de dış politikanın ve dünyanın gerçekleri var. Maalesef, bu gerçekler temennilerimizi biraz hüsrana uğratabilir, 2022'ye nazaran daha sert bir dış politika görebiliriz.

Bir numaralı konu Ukrayna savaşı

Bu sene şüphesiz ki bizleri dış politikada en çok Ukrayna-Rusya krizinin etkileri meşgul edecek. Tahıl krizinde önemli rol oynayan Türkiye, enerji konusunda da Avrupa'ya kıyasla avantaj yakaladı. Ancak Rusya'yla olan bu yakınlaşma, yaptırım sürecinde Türkiye'yi Batı ittifakını yalnız bırakmakla suçlayan, Amerika ve Avrupa'nın baskısına sebep olabilir. Bu nokta muhtemelen 2023 senesinde bizi en çok gerginliğe itecek mesele olacak.

Yunanistan ile Ege'de yaşanan hadiseler, Yunanistan kaynaklı değil. Yunanistan, Türkiye'nin Avrupa ya da Amerika'yla yaşadığı her ters gidişi lehine kullanma politikasını benimsemiş durumda. Bu politika, Yunanistan'ı fırsatçı bir şekilde Ege'de Türkiye'nin sabrını zorlar uluslararası haklarını ihlal eder noktaya itiyor. Avrupa ve Amerika da bu haksızlıkları görmezden geldiği gibi, devamlı Türkiye'yi gerginlikten mesul tutuyor. Bu yaklaşım dış politikadaki ikinci önemli hassas noktamız olacak.

Suriye meselesi

Suriye'de yaşanan terör oluşumu, maalesef müttefiklerimizce hiçbir zaman bir terör oluşumu olarak adlandırılmayacak. Hatta teröriste eğitim ve destek vermeye, Türkiye müdahaleye kalkıştığında da engel olunmaya çalışılacak. İşin kötüsü, Avrupa ve Amerika bu noktada iken Esad ve Rusya da farklı değil. Bu süreç, Türkiye'nin 2023 senesinde tek başına, ittifaklardan münferit çözmesi gereken bir konu olarak önümüzde olacak.

Bu üç nokta, 2023 senesinin görünen en temel üç dış politika meselesi. Görünmeyen ve önümüzde çıkacak olan yeni sorunlar, İsveç ve Finlandiya'nın NATO süreci, Ermenistan ile olan süreç, Doğu Akdeniz meselesi, FETÖ, Rum ve Ermeni lobilerinin ABD'de Türkiye aleyhine neşriyatları, nisan'da yeniden gündeme gelecek sözde soykırım konusu dış politika ajandamızdaki daimi sorunlar.

Türk dış politikası bunlarla yıllardır mücadele ediyor, eder de.

Yunanistan ve Ege

Tek sorun sadece bizde değil; dünyada Yunanistan, Amerika, Avrupa'nın bazı ülkelerinde seçim dönemlerinin yaklaşması. Bu meselelerin üzerine seçim süreçleri de binince doğal olarak dış politika bağımsız bir karar alma unsuru olmaktan çıkıp, ciddi anlamda iç politika etkisine giriyor. Bu da ülkelerin dış politikaya bakışını ve karar alma süreçlerini rasyonellikten popülizme kaydırıyor.

2023 senesinde dış politika yapımını ve önümüzde olan meseleleri zorlaştıracak en büyük unsur da seçim yılı olması zaten.

Dış politika yapımında ittifaklar, avantajların rasyonel kullanımı, doğru zamanlama her şeydir.

İç politikadan bağımsızlaştıkça, kararlara iç politika ve seçimler etkisini azalttıkça, dış politika çözümleri daha net, daha güçlü ve daha kalıcı olur.

EGEMEN

HAFTADA 6 GÜN YERE...

ADANA

SİYASİ

Yayın Tarihi : 30.1.2023

Sayfa : 5

Medya Tiraj : 680

StxCm : 50,38

Lider Türkiye Yarışmacıları Sokağın Nabzını Tutuyor

Türkiye'nin yepyeni yarışma programı Lider Türkiye'de grup yarışları yerini bireysel mücadeleye bıraktı ve çeyrek finalin 1.turu başladı. Habertürk ekranlarında saat 23.30'da yayınlanan Lider Türkiye'de 28 Ocak Cumartesi günü sokağa çıkan 8 yarışmacı halkın sorunlarını dinleyerek; konut- kira fiyatları, KYK yurtları, pazar fiyatlarında artış, esnaf sorunları, ÖTV, yaşlıların sorunları, sağlık sistemindeki sorunları ve hukuk konularında çözüm önerilerini sunacak. 29 Ocak Pazar günü yayınlanan bölümünde ise potaya kalan 4 yarışmacının gireceği heyecanlı düellolar izleyiciyi bekliyor. Bu özel bölümün konukları ise Araştırmacı Hakan Bayrakçı ve Prof. Dr. **Ahmet Kasım Han** oluyor.

Halkın arasından çıkan yarışmacılarıyla Türkiye'nin gündemini tartışan Lider

Türkiye, televizyon dünyasına yeni bir heyecan getirdi. Farklı görüş açıları ve her kesimden kitlenin kendisini bulabildiği Lider Türkiye programında artık bireysel olarak yarış başladı.

Araştırmacı, Siyasal İletişimci ve Stratejist Faruk Acar'ın mentorluğunda Habertürk ekranlarında saat 23.30'da yayınlanan Lider Türkiye'de bu hafta da ilgi çekici bölümler izleyiciyi bekliyor. 28 Ocak Cumartesi günü yayınlanacak bölümde 8 yarışmacı sokağa çıkarak halkın sorunlarını dinleyip çözüm önerisi sunacak. 29 Ocak Pazar günü ise potaya giren 4 yarışmacı Cumhuriyet ile ilgili yöneltilen soruları yanıtlayacak. 400 kişilik jüri oylamasının sonucunda çeyrek finalin 2.turuna sadece 6 yarışmacı kalacak.

EGEMEN GAZETESİ

Beykoz Üniversitesi'nde ÜST DÜZEY ATAMA

BEYKOZ Üniversitesi'nin yeni genel sekreteri Serpil Süer oldu. **Beykoz Üniversitesi**'nin yeni genel sekreteri olan Serpil Süer, yükseköğretim kariyerine 2004 yılında başladı. **Anadolu Üniversitesi** İşletme Fakültesi İşletme Bölümü mezunu olan Süer, **Beykoz Üniversitesi** Lisansüstü Programlar Enstitüsü'nde ise İşletme Yüksek Lisans Programını bitirdi. **Beykoz Üniversitesi**'nde 2008-2019 yılları arasında Öğrenci İşleri Mü-

dürlüğü görevini yürüten Süer, 2019-2022 yılları arasında Eğitim ve Öğretim İdari Destek Süreçlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığı görevini üstlendi. Bu süreçte; Öğrenci İşleri Direktörlüğü, Kariyer Merkezi Direktörlüğü, Eğitim-Öğretim Planlama Direktörlüğü, Kütüphane ve Dokümantasyon Direktörlüğü tarafından yürütülen tüm süreçlerin yönetilmesinde aktif olarak yer aldı.

Beykoz Üniversitesi'nde üst düzey atama

Beykoz Üniversitesi'nin yeni genel sekreteri Serpil Süer oldu.

Beykoz Üniversitesi'nin yeni genel sekreteri olan Serpil Süer, yükseköğretim kariyerine 2004 yılında başladı. **Anadolu Üniversitesi** İşletme Fakültesi İşletme Bölümü mezunu olan Süer, **Beykoz Üniversitesi** Lisansüstü Programlar Enstitüsü'nde ise İşletme Yüksek Lisans Programını bitirdi. **Beykoz Üniversitesi**'nde 2008-2019 yılları arasında Öğrenci İşleri Müdürlüğü görevini yürüten Süer, 2019-2022 yılları arasında Eğitim ve Öğretim İdari Destek Süreçlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığı görevini üstlendi. Bu süreçte; Öğrenci İşleri Direktörlüğü, Kariyer Merkezi Direktörlüğü, Eğitim-Öğretim Planlama Direktörlüğü, Kütüphane ve Dokümantasyon Direktörlüğü tarafından yürütülen tüm süreçlerin yönetilmesinde aktif olarak yer aldı. (DHA)